

PROCEDURA PRZEPROWADZENIE ZALICZEŃ I EGZAMINÓW

ZAKRES PROCEDURY

Określenie zasad przeprowadzenia zaliczeń i egzaminów dla studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Dziekan, prowadzący zajęcia.

OPIS POSTĘPOWANIA

1. Zgodnie z zasadą równych praw i obowiązków, student/uczestnik innych form kształcenia ze szczególnymi potrzebami, w tym student/uczestnik z niepełnosprawnością, zwany dalej „studentem z NP”, podlega takim samym zasadom zaliczeń i egzaminów, co pozostali studenci/uczestnicy innych form kształcenia w Collegium Witelona Uczelnia Państwowa.
2. Wsparcie w zakresie zaliczeń i egzaminów powinno zostać udzielone tylko w przypadku zgłoszenia takiej potrzeby przez studenta z NP.
3. Forma wsparcia jest ustalana na podstawie przedstawionych przez studenta z NP informacji i powinna w miarę możliwości uwzględniać jego preferencje w celu wyrównania szans.

Zaliczenia i egzaminy:

1. Student z NP ma prawo przystąpić do zaliczenia/egzaminu w formie alternatywnej tj. zgodnie ze zmianami wskazanymi w pkt. 10.
2. W celu uzyskania zgody na dokonanie odpowiednich zmian, wskazanych w pkt. 10 student z NP powinien złożyć wniosek do Biura Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami (BON) o dostosowanie zaliczenia/egzaminu do rodzaju niepełnosprawności.

3. Przed złożeniem wniosku student z NP może ustalić z prowadzącym zajęcia najlepszy sposób zaliczenia/egzaminu, który pozwoli mu w pełni wykazać się uzyskanymi efektami uczenia się.
4. Wniosek należy złożyć nie później niż na dwa miesiące przed sesją egzaminacyjną, a w uzasadnionych przypadkach wniosek ten może być złożony w terminie późniejszym.
5. Wniosek o przyznanie wsparcia rozpatruje Komisja ds. Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami.
6. Forma wsparcia jest ustalana na podstawie przedstawionych przez studenta z NP informacji i powinna uwzględnić jego preferencje. Studentowi z NP mogą zostać zaproponowane również inne formy wsparcia w zależności od rodzaju i stopnia szczególnych potrzeb i/lub niepełnosprawności.
7. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku BON wydaje zaświadczenie o przyznanych uprawnieniach oraz wskazaniach dla prowadzącego zajęcia/egzaminatora, dotyczących dostosowania zaliczenia/egzaminu do indywidualnych potrzeb i możliwości studenta z NP.
8. Wydane zaświadczenie student z NP może okazać prowadzącemu zajęcia, jeżeli chce skorzystać z przyznanego wsparcia, najpóźniej na dwa tygodnie przed planowanym zaliczeniem/egzaminem.
9. Prowadzący zajęcia jest zobowiązany przeprowadzić zaliczenie/egzamin zgodnie ze wsparciem ustalonym przez Komisję, o której mowa w pkt. 5. W przypadku wystąpienia jakichkolwiek problemów związanych z przeprowadzeniem zaliczeń/egzaminów jest zobowiązany powiadomić Dziekana, który powinien udzielić odpowiedniej pomocy lub skontaktować go z BON.
10. W ramach zmiany formy zaliczenia/egzaminu możliwe jest:
 - a) przedłużenie czasu jego trwania do 50% czasu przewidzianego dla danego zaliczenia/egzaminu,
 - b) zmiana formy z ustnej na pisemną lub z pisemnej na ustną,

- c) rozłożenie zaliczenia/egzaminu na części, zdawane we wskazanych odstępach czasowych lub przesunięciu terminu zaliczenia/egzaminu,
- d) zmianę miejsca zaliczenia/egzaminu.
11. Poza formami wsparcia wskazanymi w pkt. 10 student z NP ma prawo w trakcie zaliczenia lub egzaminu skorzystać z dodatkowych udogodnień tj. :
- a) student z niepełnosprawnością wzrokową ma prawo do:
- skorzystania z pomocy asystenta,
 - korzystania z obecności psa asystującego,
 - otrzymania pytań egzaminacyjnych zapisanych powiększoną czcionką,
 - otrzymania pytań egzaminacyjnych zapisanych brajlem lub za pomocą grafiki wypukłej,
 - skorzystania z komputera z oprogramowaniem udźwiękowiającym,
- b) student z niepełnosprawnością mowy ma prawo do:
- pomocy własnego tłumacza języka migowego, również w aplikacji,
 - skorzystania z komputera i zapisywania odpowiedzi elektronicznie,
 - ustalenia własnego tempa mówienia,
- c) student z niepełnosprawnością słuchową ma prawo do:
- skorzystania z dostępnych technologii w zakresie systemów wspomagających słyszenie (FM),
 - skorzystania z pętli indukcyjnej,
 - pomocy własnego tłumacza języka migowego, również w aplikacji,
- d) student z niepełnosprawnością ruchową ma prawo do:
- sali egzaminacyjnej w pełni dostosowanej architektonicznie,
 - skorzystania ze specjalistycznego komputera,
 - skorzystania z pomocy asystenta,
 - poruszania się z osobą towarzyszącą,
- e) student ze spectrum autyzmu i Zespołem Aspergera ma prawo do:
- przystąpienia do zaliczenia/egzaminu w osobnej sali, bez obecności innych studentów,

- w przypadku zaliczeń w formie przygotowania pracy powinien mieć możliwość wyznaczenia pracy indywidualnej niewymagającej współpracy z innymi studentami,
 - otrzymania dodatkowych wyjaśnień do poleceń lub pytań egzaminacyjnych.
- f) student z trudnościami w obszarze zaburzeń neuronietypowych (ADHD, dysleksja, dyskalkulia, dysortografia, dysgrafia) ma prawo do:
- przystąpienia do zaliczenia/egzaminu w osobnej sali, bez obecności innych studentów,
 - w przypadku zaliczeń w formie przygotowania pracy powinien mieć możliwość wyznaczenia pracy indywidualnej niewymagającej współpracy z innymi studentami,
 - otrzymania dodatkowych wyjaśnień do poleceń lub pytań egzaminacyjnych
- g) student z trudnościami w obszarze zdrowia psychicznego
- przystąpienia do zaliczenia/egzaminu w osobnej sali, bez obecności innych studentów,
 - otrzymania dodatkowych wyjaśnień do poleceń lub pytań egzaminacyjnych

Wskazówki dla prowadzących zajęcia:

1. W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami w zakresie poruszania się lub manualnym, w tym **z niepełnosprawnością ruchową**, należy:
 - a) być gotowym na udzielenie takiej osobie wsparcia, kiedy o to poprosi,
 - b) przygotować miejsce zaliczenia/egzaminu dla osoby na wózku,
 - c) pamiętać, że osoby korzystające z wózka nie mogą wszędzie dosięgnąć; dokumenty zaliczeniowe/egzaminacyjne powinny być w zasięgu ich rąk,
 - d) nie powinno się prowadzić zaliczenia/egzaminu w formie ustnej z pozycji stojącej, patrząc na studenta z góry.
2. W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami w zakresie **percepcji wzrokowej**, w tym niewidomych i słabowidzących, należy:
 - a) być przygotowanym, aby udzielić studentowi wsparcia, na przykład przeczytać pytania zaliczeniowe/egzaminacyjne, kiedy o to poprosi,

- b) zapewnić dobre oświetlenie sali egzaminacyjnej,
- c) akceptować posługiwanie się technologiami wspierającymi
- d) respektować uprawnienia lub usługi przyznane studentowi przez BON

3. W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami w zakresie **percepcji słuchowej**, w tym niesłyszących lub słabosłyszących, należy:

- być gotowym na udzielenie takiej osobie wsparcia, kiedy o to poprosi,
- w miarę możliwości ograniczyć dodatkowy hałas,
- upewnić się, że student na nas patrzy, zanim zaczniemy do niego mówić,
- pamiętać, by podczas egzaminu:
mówić z normalnym lub minimalnie podwyższonym natężeniem głosu,
- mówić wyraźnie – naturalnie, w normalnym lub minimalnie zwolnionym tempie,
- mówić z twarzą zwróconą do rozmówcy, by umożliwić mu czytanie z ruchu warg i obserwację mimiki, twarz powinna być oświetlona,
- formułować krótkie i zwięzłe wypowiedzi, zdania powinny być pojedyncze, sformułowania potoczne, wspierane naturalną gestykulacją,
- nie odwracać się i nie zasłaniać ust,
- być gotowym do powtórzenia niezrozumiałej informacji, używając w miarę możliwości innych słów, a jeśli to okaże się nieskuteczne, należy próbować porozumiewać się na piśmie, posługując się również krótkimi i prostymi zdaniami,
- wykazać się zrozumieniem dla szczególnych potrzeb rozmówcy,
- jeżeli podczas zaliczenia/egzaminu obecny jest tłumacz języka migowego, należy patrzeć na studenta i utrzymywać z nim kontakt wzrokowy,
- pamiętać, by nie krzyczeć do osoby niesłyszącej lub niedosłyszącej; jeżeli osoba ta używa aparatu słuchowego, jest on na pewno dostosowany do normalnego poziomu głosu i krzyk będzie przez to zniekształcony,
- akceptować posługiwanie się technologiami wspierającymi.
- respektować uprawnienia lub usługi przyznane studentowi przez BON

4. W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami w zakresie **komunikowania się** mową, w tym z niepełnosprawnością mowy, należy:

- a) być gotowym na udzielenie takiej osobie wsparcia, kiedy o to poprosi,
- b) poświęcić studentowi pełną uwagę, nie przerywać jego wypowiedzi ani nie kończyć za niego zdań; jeżeli pojawią się trudności ze zrozumieniem nie należy przytakiwać, tylko poprosić o powtórzenie,
- c) pozwolić studentowi na własne tempo mówienia, nie należy przyspieszać wypowiedzi,
- d) upewnić się, że dobrze zrozumieliśmy, dla sprawdzenia można powtórzyć informację,
- e) jeśli pomimo prób nadal nie można zrozumieć danej osoby, należy poprosić ją o napisanie na kartce tego, co chce powiedzieć lub zaproponować inny sposób ułatwienia komunikacji,
- f) akceptować posługiwanie się technologiami wspierającymi.
- g) respektować uprawnienia lub usługi przyznane studentowi przez BON

5. W przypadku studentów w **spektrum autyzmu**, należy:

- a) być gotowym na udzielenie takiej osobie wsparcia, kiedy o to poprosi,
- b) w miarę możliwości zaaranżować salę egzaminacyjną tak, aby zminimalizować potencjalne czynniki rozpraszające uwagę, takie jak hałas, ostre światło,
- c) w szczególnych sytuacjach lub gdy wynika to z przyznanego wsparcia umożliwić zdawanie egzaminu w osobnej sali, bez obecności innych studentów,
- d) starać się zachowywać spokojnie, bez gwałtownych ruchów, podniesionego głosu,
- e) upewnić się czy polecenie lub pytanie zostało przez studenta właściwie zrozumiane,
- f) być przygotowanym, że zaliczenie/egzamin jest dla studenta bardzo stresujące i może unikać kontaktu wzrokowego z egzaminatorem,
- g) nie zwracać uwagi na ewentualne nerwowe zachowanie studenta lub jego nadmierną ruchliwość,
- h) wskazać konkretnie długość tekstu odpowiedzi,
- i) formułować konkretne pytania, posługiwać się prostymi, krótkimi zdaniami,

- j) nie zadawać kilku pytań lub zagadnień jednocześnie podczas zaliczenia/egzaminu w formie ustnej,
 - k) respektować uprawnienia lub usługi przyznane studentowi przez BON
6. W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami w obszarze zaburzeń **neurorozwojowych** (ADHD, dysleksja, dyskalkulia, dysortografia, dysgrafia) należy:
- a) być gotowym na udzielenie takiej osobie wsparcia, kiedy o to poprosi,
 - b) o ile to możliwe zminimalizować potencjalne czynniki rozpraszające uwagę, takie jak hałas, ostre światło,
 - c) nie odrzucać prac, testów itp. napisanych nieczytelnie,
 - d) respektować uprawnienia lub usługi przyznane studentowi przez BON
7. W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami w obszarze **zaburzeń i trudności psychicznych**, należy:
- a) być gotowym na udzielenie takiej osobie wsparcia, kiedy o to poprosi
 - b) o ile to możliwe zminimalizować potencjalne czynniki rozpraszające uwagę, takie jak hałas, ostre światło,
 - c) jasno formułować komunikaty i polecenia,
 - d) o ile to możliwe mówić prostym językiem,
 - e) respektować uprawnienia lub usługi przyznane studentowi przez BON.